

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**У МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

28-29 ЛЮТОГО 2024 РОКУ

м. Запоріжжя

УДК 614.253
С69

Редколегія:

Л.М. Боярська – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ, кандидат медичних наук, професор;

І.Г. Утюж – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ, доктор філософських наук, професор;

Ю.В. Котлова – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ;

Д.П. Сенетий – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Н.В. Спиця – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Ю.О. Іріоглу – кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ.

С-69 Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині): зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (28-29 лютого 2024 року). – Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. – 312 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

<i>Добридень О.В., Колдунов Я.В.</i> ДУХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА КОМПОНЕНТА ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ.....	45
<i>Дружкін М.В.</i> ПЕРЕТИН МЕЖ: ЕТИЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ РАМКИ КІБОРГІЗАЦІЇ ТА ГЕНЕТИЧНОГО ДИЗАЙНУ В СУЧАСНОМУ СВІТІ ТА УКРАЇНІ.....	46
<i>Іванькова Н.А.</i> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК НОВА ПАРАДИГМА ОСВІТИ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	47
<i>Коваленко В.А.</i> СУЧАСНІ МЕДИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ: МІЖ ПРОГРЕСОМ І ЕТИКОЮ.....	48
<i>Лісунов М.С.</i> ТРАНСГУМАНІЗМ ТА БІОЕТИКА – СОЦІОКУЛЬТУРНІ ПОГЛЯДИ НА ВДОСКОНАЛЕННЯ ЛЮДИНИ.....	49
<i>Лісунова Т.О.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОМЕНУ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В РАМКАХ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ МЕТОДОЛОГІЇ.....	51
<i>Моргунцов В.О.</i> ТРАНСГУМАНІЗМ ТА МОРАЛЬНЕ УДОСКОНАЛЕННЯ: ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ТА ВИКЛИКИ.....	53
<i>Недельська С.М., Лямцева О.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПСИХІЧНОГО СТАНУ ДІТЕЙ З БРОНХІАЛЬНОЮ АСТМОЮ: ПОГЛЯД ДИТЯЧОГО АЛЕРГОЛОГА З ФІЛОСОФСЬКОЇ ПЕРСПЕКТИВИ.....	54
<i>Олексенко Р.І.</i> СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ФІЛОСОФІЇ ЦИФРОВОЇ МЕДИЦИНИ У КОНТЕКСТІ НОВИХ ВИКЛИКІВ І МОЖЛИВОСТЕЙ.....	55
<i>Поцулко О.А., Чабаненко М.Ю.</i> ПРОРИВ У МАЙБУТНЄ МЕДИЦИНИ ЧЕРЕЗ... ПИТАННЯ ФІЛОСОФІЇ	57
<i>Поцулко О.А., Опанасевич Т.С.</i> АПРІОРНІ ОСНОВИ АПОСТЕРІОРНИХ НАУК (НА ПРИКЛАДІ БІОЛОГІЇ, МЕДИЦИНИ ТА ЕКОНОМІКИ)	62
<i>Поцулко О.А.</i> МЕДИЦИНА 4П ЯК ФЕНОМЕН НАДІЇ	61
<i>Рижов О.А.</i> ІНТЕГРАЦІЯ ДОСВІДУ ЛІКАРЯ З СИСТЕМОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ – ШЛЯХ ДО ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО БРЕНДУ УНІВЕРСИТЕТУ.....	63
<i>Серіков К.В.</i> ЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ СЕРЦЕВО-ЛЕГЕНЕВОЇ РЕАНІМАЦІЇ.....	65
<i>Спиця Н.В., Гула І. Д.</i> МЕДИЧНА АНТРОПОЛОГІЯ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА УМОВА ПОВНОЦІННОГО РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ.....	68
<i>Утюж І.Г., Робота Д.В.</i> ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ.....	69
<i>Шубін В.О.</i> СОВІСТЬ, ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКАРЯ.....	71
СЕКЦІЯ 2. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БІОЕТИКИ	
<i>Томаревська О.С., Елланська Н.Г., Бондаренко О.М., Чивільова Л.М., Поляков О.А.</i> ІНКЛЮЗІЯ ЯК ПЕРСПЕКТИВА ГЕРОНТОЛОГІЧНОЇ ІНТЕГРАТИВНОСТІ СУСПІЛЬСТВА ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДБУДОВУВАННЯ КРАЇНИ.....	72

Усі ці аспекти взаємодіють у складному ландшафті, де технологічний прогрес та моральне удосконалення взаємодіють, доповнюють одне одного та визначають майбутнє людства. Важливою умовою є продовження глибокого обговорення, освіти та участі громадськості для забезпечення сталого та етичного розвитку.

Список використаних джерел

1. Bostrom, N. (2005). A history of transhumanist thought. *Journal of Evolution and Technology*, 14(1), 1-25.
2. Harris, J. (2018). *Enhancing evolution: The ethical case for making better people*. Princeton University Press.
3. Agar, N. (2019) Commentary: The Implementation Ethics of Moral Enhancement. *Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics* 28(1):
4. Powell, R. and Buchanan, A. (2016) The Evolution of Moral Enhancement. In S. Clarke, J. Savulescu, C. Coady
5. A. Giubilini, and S. Sanyal (Eds.). *The Ethics of Human Enhancement. Understanding the Debate*. Oxford: Oxford University Press
6. Fukuyama, F. (2004) *Transhumanism – The World’s Most Dangerous Idea*. <https://www.au.dk/fukuyama/boger/essay/> (accessed: 17.04.2021).

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХІЧНОГО СТАНУ ДІТЕЙ З БРОНХІАЛЬНОЮ АСТМОЮ: ПОГЛЯД ДИТЯЧОГО АЛЕРГОЛОГА З ФІЛОСОФСЬКОЇ ПЕРСПЕКТИВИ

*Недельська Світлана Миколаївна,
д.мед.н., професор, зав. кафедри факультетської педіатрії,
Лямцева Олена Валентинівна,
асистент кафедри факультетської педіатрії,
Запорізький державний медико – фармацевтичний університет*

В спільноті лікарів, які працюють з пацієнтами, хворими на хронічні захворювання є чітке розуміння, що психологічний та психоемоційний стан відіграє одне з провідних місць у лікуванні. Бронхіальна астма (БА) у дітей є не лише фізичним захворюванням, але й складною ситуацією, що може суттєво впливати на психічний стан дітей як хронічне захворювання.

Слід зазначити, що психологічний стан дитини залежить від соматичного стану, який в свою чергу залежить від ступеню важкості бронхіальної астми, рівня її контролю, ефективності призначеного лікування та прогнозу, даного лікарем. При цьому значний вплив соматичного стану відображається на взаємовідносинах з батьками, близькими родичами та оточенням.

Батьки дітей, яким встановлюється діагноз БА відчують невпевненість та розгубленість, виразність яких залежить від ступеня важкості та частоти проявів БА. Значна частина батьків, а особливо матері, можуть перебільшувати тяжкість хвороби та шукати альтернативні методи лікування, прибігаючи до методів нетрадиційної медицини ігноруючи лікування, призначене лікарем.

В той самий час, при дотриманні рекомендацій лікаря та ефективного лікування як у батьків так і у дітей з’являється надія та впевненість в стійкій ремісії.

Відчуття безнадійності батьків зчитується дитиною і дзеркалиться по відношенню до себе. Такі діти мають зміни психологічного стану та часто стикаються з проблемами сприйняття навіть близького оточення. Так, на прийомі лікар може помітити невпевненість в своїх діях зі сторони дітей, копіювання тривожної поведінки від мами, повторювання фраз, які говоряться при дитині стосовно її стану, зміни поведінки та недотримання призначеного лікування.

Окрім цього, від ступеня важкості БА залежить емоційне відторгнення дитини матір’ю. Це проявляється у вихованні за типом гіпоопіки, жорсткого поводження, зменшення тяжкості перебігу захворювання та байдуже відношення до лікування та ігнорування рекомендацій лікаря. При цьому, у матерів такої групи спостерігається чітке переважання почуття провини за хворобу дитини та відчай. Діти при цьому страждають від відсутності емоційного зв’язку та любові з матір’ю.

Будь-яке неадекватне відношення батьків до хвороби дитини можна назвати однією з причин формування спотворення внутрішньої картини захворювання та розвитку особистісних особливостей, які несприятливо впливають на перебіг захворювання та подальше покращення стану.

При спостереженні можна розглядати стійку тріаду: мати – хвороба – дитина, припустивши, що будь-яка перебудова всередині цієї тріади призведе до зміни взаємовідношень в ту чи іншу

сторону. При зникненні хвороби, а у випадку БА – перехід в стійку ремісію або перехід до контрольованого перебігу, може як спровокувати загострення конфліктів у родини з гіперопікою, так і перехід до більш довірчих відносин при належній підтримці всередині родини.

Таким чином, сенс хвороби та відношення батьків до неї можна назвати наступним важливим фактором, який впливає на перебіг хвороби у дитини та на зміну сімейних взаємовідносин.

Тому, для ефективного лікування та сприяння переходу БА з неконтрольованого перебігу до контрольованого і в подальшому до ремісії, необхідно не лише правильно призначене лікування згідно настанов, але й психологічна допомога як для дітей так і для батьків. Сама психологічна підтримка і допомога є тим методом, який і виявляє проблеми взаємовідносин в родині і вказує на пошук нових шляхів до вирішення проблемних питань.

При цьому важливо розуміти, що ефективність психологічної допомоги залежить не тільки від вмінь лікаря запропонувати таку допомогу, але й від готовності батьків прийняти таку допомогу, рівня духовної та соціальної культури батьків, їх готовності бути відвертими та бажання допомогти і собі і дитині таким способом.

В завершенні слід зазначити, що комплексне лікування БА повинно бути направлене і на дитину і на родину в цілому, тобто лікувати потрібно не тільки хворобу, не тільки тіло, але й впливати на індивідуальні та міжособистісні відносини та психологічний стан кожного члена родини та сім'ї в цілому. Лікар повинен при цьому не тільки лікувати, але і формувати впевненість дитини і його батьків, вміти втішити їх та вчасно розпізнати необхідність психологічної підтримки та запропонувати її, так як проведення психологічної корекції суттєво змінює ефективність призначеного лікування в позитивну сторону.

Роль підтримки батьків та оточуючого середовища грає ключову роль у забезпеченні емоційної стабільності у дитини. Ефективне спілкування, позитивна підтримка та освітня робота з оточуючими можуть допомогти дитині легше адаптуватися до умов життя з хронічною хворобою.

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ФІЛОСОФІЇ ЦИФРОВОЇ МЕДИЦИНИ У КОНТЕКСТІ НОВИХ ВИКЛИКІВ І МОЖЛИВОСТЕЙ

*Олексенко Роман Іванович,
доктор філософських наук, професор,
професор кафедри філософії, політології та психології,
Центральноукраїнський державний університет імені В. Винниченка (Кропивницький)*

*Гарбар Галина Анатоліївна,
доктор філософських наук, професор кафедри музичного мистецтва,
Відокремлений підрозділ «Миколаївська філія
Київського національного університету культури і мистецтва» (Миколаїв)*

Анотація. Цифрова медицина – це наука, яка застосовує сучасні цифрові технології для пояснення медичних явищ, вирішення медичних проблем, дослідження медичних механізмів та покращення якості життя. Це поєднання сучасної медицини та цифрових високих технологій. Це передова міждисциплінарна область, що розвивається, основною частиною якої є медицина і що охоплює інформатику, математику, електроніку, машинобудування, біомедичну, інженерію та інші дисципліни.

Abstract. Digital medicine is a science that applies modern digital technologies to explain medical phenomena, solve medical problems, investigate medical mechanisms and improve the quality of life. It is a combination of modern medicine and digital high technologies. It is an advanced, interdisciplinary and evolving field, with medicine at its core and encompassing computer science, mathematics, electronics, mechanical engineering, biomedical engineering, and other disciplines.

В даний час швидкий розвиток інформатики, особливо комп'ютерних наук та мережних технологій, привело людське суспільство у цифрову епоху. Використання цифрових технологій у науках про життя значно прискорило власний розвиток. Після перетину, проникнення та інтеграції відповідних технологій у передових науках про життя та інформатику з'явилося безліч нових дисциплінарних точок зростання та гарячих областей досліджень. Суть цифрової медицини полягає у використанні цифрових високих технологій для підвищення рівня клінічної діагностики та лікування. Поняття цифрової медицини має широке і вузьке значення, різні його конотації. Поняття цифрової медицини у вузькому розумінні відноситься до систематичної теорії, яка використовує сучасні цифрові технології для вирішення фундаментальних досліджень та завдань застосування в клінічній, фундаментальній, профілактичній, традиційній медицині та інших медичних категоріях.